

Saksbehandler: Helen Vatland Olsen

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
060/22	Formannskapet	30.05.2022
058/22	Kommunestyret	13.06.2022

Koronautgifter 1. tertial 2022

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rådmannens sak om koronautgifter 1.tertial til orientering.
2. Kommunestyret tar til orientering at det er skapt usikkerhet om statlig finansiering av koronautgifter. Kommunestyret avventer Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett, men legger til grunn at merutgifter til korona om nødvendig må dekkes av disposisjonsfond og ikke gjennom kutt i løpende drift. Dette konkretiseres i forbindelse med neste rapportering.

Formannskapet 30.05.2022:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK- 060/22 Vedtak:

1. Kommunestyret tar rådmannens sak om koronautgifter 1.tertial til orientering.
2. Kommunestyret tar til orientering at det er skapt usikkerhet om statlig finansiering av koronautgifter. Kommunestyret avventer Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett, men legger til grunn at merutgifter til korona om nødvendig må dekkes av disposisjonsfond og ikke gjennom kutt i løpende drift. Dette konkretiseres i forbindelse med neste rapportering.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Det har vært rapportert til kommunestyre for årene 2020 og 2021 for de kostnader kommunen har hatt knyttet til koronapandemien. Rapporteringen videreføres i 2022. Det kan se ut som om pandemien for det meste er over og at de tiltak som har vært satt i verk i all hovedsak er avviklet. Rådmannen rapporterer i denne sak på samme måte som de to foregående for kommunens merkostnader knyttet til pandemien.

Finansiering av koronakostnader for 2022

Det er tidligere lagt til grunn at finansieringen av merkostnadene med korona ville komme i revidert nasjonalbudsjett. Det gjorde det ikke. Det kom i stedet uklare signaler om finansieringen. Arbeidsgruppen som ser på kommunesektorens kostnader i forbindelse med pandemien, skal levere en siste rapport innen 1. september 2022. Denne vil omhandle første halvår 2022. Per april er det regnskapsført 73,5 mill. kroner i merutgifter til korona i kommunen. Siden det er 1,5 måneders forsinkelse i utbetaling av variabel lønn i forhold til tidspunktet for utførelsen av arbeidet, vil det også bli regnskapsført merutgifter de neste månedene. For Karmøy kommunen vil de totale merutgiftene med korona kunne bli over 100 mill. kroner for 2022. Regjeringen vil i forbindelse med nysalderingen av 2022-budsjettet som vedtas av Stortinget i desember, vurdere kompensasjonen for 2022.

I revidert nasjonalbudsjett beskrives kommunene sine høye skatteinntektene, gode driftsresultater og økte disposisjonsfond i 2021, sammen med omtalen av koronakompensasjon. Denne koblingen og den utsatte avklaringen om finansiering av merutgiftene, skaper usikkerhet for kommuneøkonomien. KS skriver på sine nettsider at kommunene må vurdere behovet for å kutte utgiftene resten av året for å dekke inn den manglende kompensasjonen. På bakgrunn av den usikre situasjonen er rådmannens vurdering at merutgifter som ikke kompenseres finansieres av disposisjonsfond og at dette ikke medfører kutt i kommunens løpende drift. Rådmannen vil gi en oppdatert rapportering av merutgifter med korona ved rapportering av 2. tertial.

Kommunens utgifter og inntekter knyttet til håndtering av pandemien

For 1. tertial 2022 har det samlet sett vært et merforbruk på nesten 73,5 mill. kroner. Dette er kostnader som i all hovedsak knytter seg til lønn. Gjeldende fra 22. desember 2021 inngikk rådmannen avtale med kommunens fagforeninger om utvidet kompensasjon i forbindelse med koronapandemien. Avtalen var basert på en sentral avtale mellom KS og arbeidstakerorganisasjonene som kommunene sluttet seg til. Omikronvarianten av koronaviruset dominerte sykdomsbildet fra siste del av fjoråret og denne varianten viste seg å være svært smittsom. Det var forventet stort sykdomsfravær etter at tiltakene ble redusert og samfunnet ble utsatt for mer smitte. Særavtalen var et tiltak for å sikre en forsvarlig bemanning på blant annet kommunens døgndrevne enheter, i skoler og barnehager og for de som fortsatt jobbet med TISK (testing, isolasjon, smittesporing og karantene). Partene så behov for å mobilisere arbeidskraft for å sikre tilstrekkelig personell til å gjennomføre nødvendige og forsvarlige tjenester, og til å gjennomføre vaksiner. Særavtalen opphørte den 30. april 2022. Da avtalen ble inngått uttalte KS at dette skjedde ut fra forsikringer KS hadde fått fra flere statsråder, i flere sammenhenger og i konsultasjonsmøter om at kommunene skulle få dekket sine kostnader knyttet til vikarbruk og overtid når dette var relatert til håndtering av pandemien.

I oversiktene i tabell 1 nedenfor vises kommunens tjenesteområder og de ulike kostnadskategorier. Utgifter til lønn er helt klar dominerende med totalsum rett i underkant av 70,8 mill. kroner. Når man ser på fraværet i første del av 2022 så har det vært svært høyt sammenlignet med tidligere faser i pandemien. Omsorg er helt klart er det området med høyest kostnad, men også helse og skole har betydelig merforbruk i 1. tertial. Her vises til sak til Hovedutvalg administrasjon tatt med på referatlisten som mer i detalj beskriver fravær og behovet for bemanning 1. tertial. For postene drift, inntektsbortfall og refusjoner er det kun mindre beløp ført i perioden. Driftsposter knyttet til helse i perioden er de vesentligste kostnadene knyttet til kostnader for helse-app. og leie av utstyr. Inntektsbortfall er i hovedsak avlyste og redusert aktivitet for kulturarrangement og svømmehall de første to månedene av året.

Tabell 1: Koronakostnader fordelt på kostnads-/inntektstyper

Tjenesteområde	Lønn	Drift	Inntektsbortfall	Refusjoner	Totalsum
01 ADMINISTRASJON	774 000	359 000		-59 000	1 074 000
02 BARNEHAGE	1 851 000	108 000		-21 000	1 938 000
03 SKOLE	13 121 000	320 000		-63 000	13 378 000
04 KULTUR	38 000	60 000	200 000	-13 000	285 000
05 IDRETT	24 000	4 000	335 000	-1 000	362 000
06 LIVSSYN	1 000	1 000		-	2 000
07 HELSE	12 276 000	2 533 000		-1 980 000	12 829 000
08 OMSORG	42 614 000	802 000		-195 000	43 221 000
09 SOSIAL	59 000	9 000		-	68 000
10 BARNEVERN	8 000				8 000
11 FORVALTNING	21 000				21 000
12 NÆRMILJØ	6 000				6 000
14 NÆRING			205 000		205 000
15 SAMFERDSEL	2 000	96 000		-19 000	79 000
Totalsum	70 795 000	4 292 000	740 000	-2 351 000	73 476 000

Utbetaling av kompensasjon i henhold til særavtalen som ble inngått i desember 2021, ble første gang utbetalt i februar 2022. Denne forsinkelsen henger sammen med de frister og godkjenningsrutiner kommunen har for variabel lønn. Utførte timer for perioden 16. desember 2021 til 15. januar 2022 ble utbetalt ved lønnsutbetaling for februar. Særavtalen ble avsluttet 30. april og det medfører at det også for lønnsutbetaling for mai og juni vil være kostnader knyttet til særavtalens bestemmelser. Tabell 2 viser kostnadene på de enkelte tjenesteområdene fordelt på måneder.

Tabell 2: Koronakostnader fordelt på måneder

Tjenesteområde	Januar	Februar	Mars	April	Totalsum
01 ADMINISTRASJON	303 000	309 000	344 000	118 000	1 074 000
02 BARNEHAGE	247 000	368 000	773 000	550 000	1 938 000
03 SKOLE	841 000	3 321 000	4 525 000	4 691 000	13 378 000
04 KULTUR	82 000	55 000	78 000	70 000	285 000
05 IDRETT	220 000	127 000	7 000	8 000	362 000
06 LIVSSYN	1 000	-	1 000	-	2 000
07 HELSE	3 319 000	4 964 000	3 582 000	964 000	12 829 000
08 OMSORG	2 500 000	10 750 000	12 526 000	17 445 000	43 221 000
09 SOSIAL	8 000	1 000	4 000	55 000	68 000
10 BARNEVERN	1 000	-	6 000	1 000	8 000
11 FORVALTNING	-	-	-	21 000	21 000
12 NÆRMILJØ	-	6 000	-	-	6 000
14 NÆRING	110 000	95 000	-	-	205 000
15 SAMFERDSEL	63 000	-	6 000	10 000	79 000
Totalsum	7 695 000	19 996 000	21 852 000	23 933 000	73 476 000

De virksomhetene med koronakostnader over en million kroner hittil i år vises i tabell 3. Her kan det nevnes at koronasenteret fra 1. januar 2022 ble overført fra virksomhet Sentrale poster til Helsestasjon og legevakt. I oversikten hører de fleste virksomheter til innenfor helse og omsorg.

Tabell 3: Virksomheter med koronakostnader over en million

Virksomhet	Koronakostnader
Helsestasjon og legevakt	11 056 000
Bolig- og miljø	10 211 000
Hjemmetjenesten nord	5 329 000
Hjemmetjenesten midt	5 052 000
Vea sykehjem	3 552 000
Norheim bbh	3 471 000
Sentrale poster	2 962 000
Dagtilbud/avlastning og barnebolig	2 848 000
Hjemmetjenesten sør	2 757 000
Storesund bbh	2 132 000
Kopervik bbh	2 103 000
Rus og psykisk helse	1 897 000
Åkra bbh	1 864 000
Torvastad skole- og kultursenter	1 076 000
	56 310 000

Andre statlige ordninger

I tillegg til de kostnader som er nevnt ovenfor har kommunen også hatt utgifter knyttet til Helsedirektoratet sin refusjonsordning for flyplasstesting (tabell 4), Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sin refusjonsordning for karantenehotell (tabell 5) og Helsedirektoratets ordning for dekning av kostnader for mottak, lager og distribusjon av hurtigtester (tabell 6). For disse ordningene forventes det at kommunen blir kompensert for de kostnader som er påløpt.

Tabell 4: Flyplastesting

Helsedirektoratets refusjonsordning knyttet til flyplasstesting	
Kommunens kostnader	2022
07 HELSE	3 106 538
Sum kostnader	3 106 538
Refusjon av kostnader 2022	-3 106 538
Refusjon av kostnader 2021	-2 356 133
Forventet refusjon fra Helsedirektoratet i 2022	-5 462 671

Kostnader knyttet til flyplasstesting er i hovedsak kjøpte tjenester for testing ved ankomst og nødvendig vakthold i testområdet på flyplassen. Kostnader for 2022 beløper seg til vel 3,1 mill. kroner. Helsedirektoratet har brukt opp midlene som ble satt av til ordningen. Det utestående beløpet for kommunen er refusjon for kostnader i 2022 og innrapportert kostnader for siste del av 2021 som beløper seg til i underkant av 2,4 mill. kroner. Til sammen utgjør forventet refusjon knyttet til Helsedirektoratets ordning i underkant av 5,5 mill. kroner. Det er usikkerhet knyttet til når staten refunderer kommunens kostnader, da den statlige finansieringen for 2022 ikke er kommet fram av revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram 12.mai. Testing ved landets grenser ble avvirket i februar. Sluttrapporteringen til Helsedirektoratet forventes å være gjennomført i løpet av første halvår.

Tabell 5: Karantenehotell

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sin refusjonsordning for karantenehotell	
Kommunens kostnader	2022
01 ADMINISTRASJON	558 262
Sum kostnader	558 262
Refusjon fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	-558 262

Kostnader til karantenehotellordningen er i hovedsak leie av hotellrom. Det er også påløpt kostnader til transport. Gjennom pandemien har det vært ulike regler for karanteneplikt ved innreise til landet. Antall hotellrom er blitt justert når staten har gjort endringer i karanteneplikten. Kommunen har fakturert Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap for kostnadene kommunen har hatt i 2022. Ordningen er nå avviklet.

Tabell 6: Hurtigtester

Helsedirektoratets refusjonsordning knyttet til hurtigtester	
Kommunens kostnader	2022
01 ADMINISTRASJON	424 597
07 HELSE	107 746
Sum kostnader	532 343
Refusjon fra Helsedirektoratet i 2022	-532 343

Helsedirektoratet dekker kostnader til mottak, lager og distribusjon av hurtigtester. Kommunens interne distribusjon av hurtigtester dekkes ikke av ordningen. Refusjonskrav for kommunens kostnader sendes til Statsforvalter.

Rådmannens konklusjon

Det er usikkerhet rundt finansieringen av merutgifter knyttet til korona for 2022. På bakgrunn av dette vurderer rådmannen det slik at merutgifter som ikke kompenseres, ikke medfører kutt i kommunens løpende drift, men dekkes av disposisjonsfond. Rådmannen avventer situasjonen og vil ved rapportering av koronakostnader i 2. tertial komme tilbake til finansiering av merkostnadene.